

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

10. juli 2019*

»Præjudiciel forelæggelse – område med frihed, sikkerhed og retfærdighed – forordning (EU) nr. 1215/2012 – retternes kompetence på det civil- og handelsretlige område – enekompetence – artikel 24, nr. 1) og 5) – sager om rettigheder over fast ejendom og om fuldbyrdelse af retsafgørelser – retslig bortauktionering af en ejendom – søgsmål, hvorved der gøres indsigelse mod fordelingen af provent af denne bortauktionering«

I sag C-722/17,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Bezirksgericht Villach (distriktsdomstolen i Villach, Østrig) ved afgørelse af 19. december 2017, indgået til Domstolen den 27. december 2017, i sagen

Norbert Reitbauer,

Dolinschek GmbH,

B.T.S. Trendfloor Raumausstattungs-GmbH,

Elektronunternehmen K. Maschke GmbH,

Klaus Egger,

Architekt DI Klaus Egger Ziviltechniker GmbH

mod

Enrico Casamassima,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, samt dommerne C. Toader (refererende dommer), A. Rosas, L. Bay Larsen og M. Safjan,

generaladvokat: E. Tanchev,

justitssekretær: kontorchef D. Dittert,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 16. januar 2019,

* Processprog: tysk.

efter at der er afgivet indlæg af:

- Norbert Reitbauer, Dolinschek GmbH, B.T.S. Trendfloor Raumausstattungs-GmbH, Elektrounternehmen K. Maschke GmbH, Klaus Egger og Architekt DI Klaus Egger Ziviltechniker GmbH ved Rechtsanwalt G. Götz,
- Enrico Casamassima ved Rechtsanwalt H. Walder,
- den portugisiske regering ved L. Inez Fernandes, M. Figueiredo og P. Lacerda, som befuldmægtigede,
- den schweiziske regering ved M. Schöll, som befuldmægtiget,
- Europa-Kommissionen ved M. Heller og M. Wilderspin, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 3. april 2019,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 24, nr. 1) og 5), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet under en tvist mellem på den ene side Norbert Reitbauer, Dolinschek GmbH, B.T.S. Trendfloor Raumausstattungs-GmbH, Elektrounternehmen K. Maschke GmbH, Klaus Egger og Architekt DI Klaus Egger Ziviltechniker GmbH (herefter under ét »Norbert Reitbauer m.fl.«) og på den anden side Enrico Casamassima, der har bopæl i Italien, vedrørende et søgsmål, hvorved der er gjort indsigelse mod fordelingen af provenuet efter en retslig bortauktionering af en ejendom beliggende i Østrig.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Følgende fremgår af 15., 21. og 34. betragtning til forordning nr. 1215/2012:
    - »(15) Kompetencereglerne bør frembyde en høj grad af forudsigelighed og være baseret på sagsøgtens bopæl som det principielle kriterium. Dette kompetencekriterium bør altid kunne gøres gældende, undtagen i enkelte velafgrænsede tilfælde, hvor det på grund af tvistens genstand eller af hensyn til parternes aftalefrihed er berettiget at lægge et andet tilknytningsmoment til grund. For at gøre de fælles regler mere gennemsigtige og undgå kompetencekonflikter bør juridiske personers bopæl defineres selvstændigt.
- [...]
- (21) Af hensyn til en harmonisk retspleje er det nødvendigt at mindske risikoen for parallelle retssager mest muligt og undgå, at der træffes indbyrdes uforenelige retsafgørelser i forskellige medlemsstater. Der bør være en klar, effektiv mekanisme til at afgøre tilfælde af *litis pendens* og

indbyrdes sammenhængende krav og til at afhjælpe problemer som følge af forskellene mellem de enkelte medlemsstaters lovgivning med hensyn til, på hvilket tidspunkt en sag anses for anlagt. Med henblik på anvendelsen af denne forordning bør dette tidspunkt defineres selvstændigt.

[...]

(34) Kontinuiteten mellem Bruxelleskonventionen [af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1978, L 304, s. 17)], [Rådets] forordning (EF) nr. 44/2001 [af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001, L 12, s. 1)] og nærværende forordning bør sikres, og i den forbindelse bør der fastsættes overgangsbestemmelser. Samme kontinuitet bør gælde med hensyn til Den Europæiske Unions Domstols fortolkning af Bruxelleskonventionen af 1968 og de forordninger, der er trådt i stedet for den.«

4 Forordningens kapitel II med overskriften »Kompetence« indeholder bl.a. afdeling 1, »Almindelige bestemmelser«, og afdeling 2, »Specielle kompetenceregler«. Forordningens artikel 4, stk. 1, som er indeholdt i nævnte afdeling 1, bestemmer:

»Med forbehold af denne forordning skal personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne medlemsstat.«

5 Nævnte forordnings artikel 7 har følgende ordlyd:

»En person, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges i en anden medlemsstat:

- 1) a) i sager om kontraktforhold ved retten på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes
- b) ved anvendelsen af denne bestemmelse, og medmindre andet er aftalt, er opfyldelsesstedet for den forpligtelse, der ligger til grund for sagen:
  - ved salg af varer, det sted i en medlemsstat, hvor varerne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret
  - ved levering af tjenesteydelser, det sted i en medlemsstat, hvor tjenesteydelserne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret

[...]«

6 Samme forordnings artikel 24, nr. 1) og 5), er affattet som følger:

»Enekompetente er følgende retter i en medlemsstat uden hensyn til parternes bopæl:

- 1) i sager om rettigheder over fast ejendom samt om leje eller forpagtning af fast ejendom, retterne i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende.

[...]

- 5) i sager om fuldbyrdelse af retsafgørelser, retterne i den medlemsstat, på hvis område fuldbyrdelsesstedet er beliggende.«

Østrigsk ret

EO

- 7 Det fremgår af § 209-212 i Exekutionsordnung (tvangsfuldbyrdsloven, herefter »EO«), at der forhandles i et mundtligt retsmøde om fordelingen af provenuet af en ejendom solgt på tvangsauktion. I denne forbindelse opfordres kreditorerne til at anmelde og dokumentere deres krav på fordelingsprovenuet. I retsmødet prøves kravenes rigtighed og prioritet.
- 8 Inden for rammerne af proceduren til fordeling af provenuet efter en tvangsauktion kan kreditorerne og debitor i medfør af EO's § 213 gøre indsigelse mod, at visse krav tages i betragtning. Indsigelsen kan vedrøre spørgsmålet om, hvorvidt kravet består, kravets plads i prioritetsrækkefølgen eller et anmeldt kravs størrelse.
- 9 I henhold til EO's § 231, stk. 1, træffer retten ved en fordelingskendelse afgørelse om de retlige spørgsmål, der rejses ved en indsigelse. Hvis afgørelsen om indsigelsen afhænger af fastlæggelsen af omtvistede faktiske omstændigheder, opfordres den part, der har gjort indsigelse, ved fordelingskendelsen til at anlægge sag, hvorved der gøres indsigelse mod fordelingen.
- 10 I henhold til EO's § 232 har den fuldbyrdende ret kompetence til at træffe afgørelse i søgsmål, hvorved der gøres indsigelse mod fordelingen.

AnfO

- 11 I henhold til § 1 i Anfechtungsordnung (lov om actio pauliana-søgsmål, herefter »AnfO«) tilsigtes med et actio pauliana-søgsmål, at svigagtige retshandlinger, som vedrører debtors formue, erklæres ugyldige over for den anfægtende kreditor og kun over for denne. Et sådant søgsmål kan anlægges, såfremt en fuldbyrdelse i debtors formue ikke har ført til eller ville føre til fuldstændig fyldestgørelse af kreditor, og der er udsigt til fyldestgørelse gennem en omstødelse.
- 12 Det fremgår af AnfO's § 2 og 3, at et actio pauliana-søgsmål kan anlægges på grund af svigagtige dispositioner eller på grund af fortabelse af formuen samt med hensyn til vederlagsfrie dispositioner.
- 13 I overensstemmelse med AnfO's § 6 er det ikke til hinder for at anlægge et actio pauliana-søgsmål, at der er opnået et fuldbyrdsdokument for den handling, der søges omstødt, eller at den er gennemført ved fuldbyrdelse.
- 14 Som det fremgår af AnfO's § 10, kan et actio pauliana-søgsmål anlægges inden for rammerne af en procedure til fordeling af provenuet efter en tvangsauktion.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 15 Enrico Casamassima og C. har bopæl i Rom og var samlevende mindst frem til foråret 2014. I 2010 købte de et hus i Villach (Østrig). I tingbogen blev alene C. opført som ejer heraf.
- 16 Der blev efterfølgende givet ordrer på istandsættelsesarbejde hos Norbert Reitbauer m.fl. Da dette arbejde ikke blev betalt fuldt ud, anlagde Norbert Reitbauer m.fl. et erstatningssøgsmål mod C. En række domme, hvorunder den første, ikke endelige, dom blev afsagt i starten af 2014, gav dem medhold heri.

- 17 Den 7. maj 2014 anerkendte C. for en domstol i Rom at skylde Enrico Casamassima for et lån på 349 772,95 EUR og forpligtede sig i henhold til tilbagebetalingsbestemmelser i et retsforlig til at tilbagebetale dette beløb inden for fem år. Desuden forpligtede C. sig til at få registreret en panterrettighed på dette krav i huset i Villach.
- 18 Ved notarialdokument af 13. juni 2014 udfærdiget i Wien (Østrig) anerkendte C. på ny nævnte gæld. Den 18. juni 2014 blev der for den pågældende ejendom indført en panterrettighed til fordel for Enrico Casamassima i tingbogen.
- 19 Den første dom, hvorved Norbert Reitbauer m.fl. fik medhold i deres erstatningsøgsmål i starten af 2014, blev først eksigibel efter opførelsen af Enrico Casamassimas panterrettighed, således at Norbert Reitbauer m.fl.s krav i C.s ejendom, der fulgte af fuldbyrdelsen af nævnte dom, var lavere i prioritetsrækkefølgen end Enrico Casamassimas krav.
- 20 Den 3. september 2015 attesterede retten i Rom retsforliget indgået mellem C. og Enrico Casamassima som et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument i overensstemmelse med bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 805/2004 af 21. april 2004 om indførelse af et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument for ubestridte krav (EUT 2004, L 143, s. 15).
- 21 I februar 2016 begærede Enrico Casamassima ved Bezirksgericht Villach (distriktsdomstolen i Villach, Østrig), den forelæggende ret, den pågældende ejendom solgt ved en tvangsauktion. Det fremgår af kreditorernes prioritetsrækkefølge, der er opført i tingbogen, at prisen på 280 000 EUR, som blev opnået for ejendommen ved auktionen i 2016, stort set i sin helhed tilkommer Enrico Casamassima på grundlag af dennes panterrettighed i henhold til tingbogen.
- 22 Med henblik på at undgå en sådan fordeling af provenuet efter den retslige bortauktionering foretog Norbert Reitbauer m.fl. en række retsskridt.
- 23 For det første anlagde Norbert Reitbauer m.fl. i juni 2016 et actio pauliana-søgsmål ved Landesgericht Klagenfurt (regional domstol i Klagenfurt, Østrig) mod Enrico Casamassima og C. Ved kendelse, der blev endelig i juli 2017, afviste denne domstol sagen, idet den erklærede at savne international kompetence, henset til Enrico Casamassimas og C.s bopæl.
- 24 For det andet gjorde Norbert Reitbauer m.fl. i retsmødet den 10. maj 2017, der i medfør af EO's § 209-212 blev afholdt ved den forelæggende ret med henblik på fordelingen af provenuet fra den retslige bortauktionering mellem de forskellige kreditorer, indsigelse i henhold til EO's § 213 for så vidt angik fordelingen heraf til Enrico Casamassima.
- 25 Efter at have rejst denne indsigelse anlagde Norbert Reitbauer m.fl. et søgsmål ved den forelæggende ret, hvorved de i medfør af EO's § 232 gjorde indsigelse mod fordelingen og herved gjorde to indsigelsesanbringender gældende. Med det første anbringende ønskedes fastslået, at det med urette var blevet besluttet at tildele provenuet fra den retslige bortauktionering til Enrico Casamassima, idet hans krav var bortfaldet ved en modregning af den erstatning med renter, som han skulle betale til C. som følge af, at han havde bestilt istandsættelsesarbejdet hos Norbert Reitbauer m.fl. uden hendes samtykke. Det andet anbringende, som den forelæggende ret sidestiller med et actio pauliana-søgsmål, vedrører anerkendelsen af gælden af 13. juni 2014, der ifølge Norbert Reitbauer m.fl. blev udfærdiget ved notarialdokument alene med det formål at foregribe, at Norbert Reitbauer m.fl. fik den pågældende ejendom i hænde.
- 26 Med henblik på at begrunde, at Bezirksgericht Villach (distriktsdomstolen i Villach) har international kompetence til at påkende et sådant søgsmål, har Norbert Reitbauer m.fl. bl.a. påberåbt sig artikel 24, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012. Enrico Casamassima har derimod rejst en indsigelse om, at denne domstol savner international kompetence, idet han har gjort gældende, at søgsmålet i hovedsagen i

det væsentlige svarer til et actio pauliana-søgsmål, hvorom Domstolen allerede i dom af 26. marts 1992, Reichert og Kockler (C-261/90, EU:C:1992:149), udtalte, at det ikke henhører under denne regel om enekompetence.

- 27 Den forelæggende ret har præciseret, at ifølge østrigsk ret kan der, såfremt der i medfør af EO's § 213 gøres indsigelse i forbindelse med det retsmøde, der afholdes med henblik på at drøfte fordelingen af provenuet fra en retslig bortauktionering, foretages en efterprøvelse af, hvorvidt et krav består, samt af kravenes prioritet i rækkefølgen. Hvis afgørelsen om indsigelsen afhænger af fastlæggelsen af omtvistede faktiske omstændigheder, opfordres parterne til inden for en måned at anlægge et særskilt søgsmål, dvs. et søgsmål, hvorved der gøres indsigelse mod fordelingen.
- 28 Dette søgsmål suspenderer fuldbyrdelsen af afgørelsen om fordelingen for så vidt angår den omtvistede del.
- 29 Ifølge den forelæggende ret giver et søgsmål, hvorved der gøres indsigelse mod fordelingen, bl.a. mulighed for at efterprøve, om en panterrettighed kan gøres gældende, således som Norbert Reitbauer m.fl. med deres andet indsigelsesanbringende har anmodet den forelæggende ret om at gøre. Det er den forelæggende rets vurdering, at denne mulighed giver indsigelsessøgsmålet til prøvelse af fordelingen karakter af actio pauliana-søgsmål.
- 30 Hvad angår den internationale kompetence til at påkende et søgsmål, hvorved der gøres indsigelse mod fordelingen, ønsker den forelæggende ret oplyst, om kompetencereglerne skal undersøges i forhold til et sådant søgsmål vurderet abstrakt og i sin helhed eller i forhold til hvert enkelt indsigelsesanbringende, der er rejst i en konkret sag.
- 31 Ifølge den forelæggende ret vidner procedures særtræk betragtet under ét om en stærk tilknytning til retten på stedet for tvangsfuldbyrdelsen eller det sted, hvor grundlaget for panterrettigheden er beliggende.
- 32 Hvad angår reglerne om enekompetence for retterne i den medlemsstat, på hvis område fuldbyrdsesstedet er beliggende, som er fastsat i artikel 24, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, har den forelæggende ret således anført, at et indsigelsessøgsmål til prøvelse af fordelingen ifølge EO henhører under den bindende kompetence for den fuldbyrdende ret. Selv om det er korrekt, at søgsmålet i medfør af EO's § 232 ikke hovedsageligt sigter mod at afværge en fuldbyrdelse, eftersom debitor allerede har mistet sin ejendomsret til ejendommen under den retslige bortauktionering, erstattes den pågældende ejendom på dette stadie af provenuet fra salget, således at domstolens fordeling heraf ligeledes henhører under de opgaver, der udøves af den fuldbyrdende myndighed.
- 33 Hvad angår reglerne om enekompetence for retterne i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende, som er fastsat i artikel 24, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012, har den forelæggende ret anført, at et indsigelsessøgsmål til prøvelse af fordelingen ligeledes er omfattet af anvendelsesområdet for denne bestemmelse, idet et sådant søgsmål udgør et trin i forbindelse med fuldbyrdelsen af en panterrettighed, som afsluttes ved fordelingen af salgsprovenuet fra salget af grundlaget for denne rettighed.
- 34 På denne baggrund har Bezirksgericht Villach (distriktsdomstolen i Villach) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal artikel 24, nr. 5), i [forordning nr. 1215/2012] fortolkes således, at et indsigelsessøgsmål i henhold til [EO's] § 232 [...] i tilfælde af uenighed om fordelingen af provenuet af en retslig bortauktionering er omfattet af denne forskrifts anvendelsesområde

også i tilfælde, hvor den ene pantekreditors søgsmål mod den anden pantekreditor

- a) er støttet på den indvending, at dennes panteretligt sikrede krav ikke længere består på grund af et modkrav fra debtors side på skadeserstatning, og
  - b) desuden – svarende til et omstødelsessøgsmål – er støttet på den indvending, at stiftelsen af panterrettigheden for dette krav er ugyldig på grund af kreditorbegunstigelse?
- 2) Skal artikel 24, nr. 1), i [forordning nr. 1215/2012] fortolkes således, at et indsigelsessøgsmål i henhold til [EO's] § 232 [...] i tilfælde af uenighed om fordelingen af provenuet af en retslig bortauktionering er omfattet af denne forskrifts anvendelsesområde
- også i tilfælde, hvor den ene pantekreditors søgsmål mod den anden pantekreditor
- a) er støttet på den indvending, at dennes panteretligt sikrede krav ikke længere består på grund af et modkrav fra debtors side på skadeserstatning, og
  - b) desuden – svarende til et omstødelsessøgsmål – er støttet på den indvending, at stiftelsen af panterrettigheden for dette krav er ugyldig på grund af kreditorbegunstigelse?«

Om de præjudicielle spørgsmål

- 35 Med de to spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 24, nr. 1) og 5), i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at et søgsmål, hvorved en fordringshaver har gjort indsigelse mod fordelingen af provenuet fra en retslig bortauktionering af en ejendom og har nedlagt påstand om dels, at det fastslås, at et konkurrerende krav er bortfaldet som følge af modregning, dels, at en panterrettighed til sikring af fuldbyrdelsen af det konkurrerende krav ikke kan gøres gældende, henhører under enekompetencen for retterne i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende, eller retterne på tvangsfuldbyrdesstedet.
- 36 Indledningsvis bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at for så vidt som forordning nr. 1215/2012 ophæver og erstatter forordning nr. 44/2001, som for sit vedkommende erstattede konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige handelssager, som ændret ved de efterfølgende konventioner om nye medlemsstaters tiltrædelse af denne konvention, gælder den af Domstolen anlagte fortolkning af disse sidstnævnte instrumenters bestemmelser ligeledes for forordning nr. 1215/2012, når disse bestemmelser kan »sidestilles« med hinanden (jf. i denne retning dom af 31.5.2018, Nothartová, C-306/17, EU:C:2018:360, præmis 18, af 15.11.2018, Kuhn, C-308/17, EU:C:2018:911, præmis 31, og af 28.2.2019, Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).
- 37 De fælles regler for kompetencetildelingen, som er opstillet i kapitel II i forordning nr. 1215/2012, tager udgangspunkt i hovedreglen i forordningens artikel 4, stk. 1, hvorefter personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, skal sagsøges ved retterne i denne stat.
- 38 Det er kun som en undtagelse til denne hovedregel om, at retterne på det sted, hvor sagsøgte har bopæl, har kompetencen, at artikel 24 i forordning nr. 1215/2012 indeholder regler om enekompetence, bl.a. for så vidt angår sager om rettigheder over fast ejendom og sager om fuldbyrdelse af retsafgørelser. Disse særlige kompetenceregler skal følgelig undergives en streng fortolkning.
- 39 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at der efter en procedure for retslig bortauktionering af en ejendom ifølge de relevante regler i EO træffes afgørelse om fordelingen af provenuet fra tvangsauktionen i et retsmøde, der afholdes for den fuldbyrdende ret. Såfremt en fordringshavers krav på en andel anfægtes ved denne lejlighed, kan retten foretage en efterprøvelse af bl.a. spørgsmålet om, hvorvidt kravet består, eller om kravenes prioritet i rækkefølgen. Hvis afgørelsen om indsigelsen afhænger af fastlæggelsen af omtvistede faktiske omstændigheder, opfordres parterne til at anlægge et søgsmål, hvorved der gøres indsigelse mod fordelingen.

- 40 I det foreliggende tilfælde har Norbert Reitbauer m.fl. til støtte for det i hovedsagen anlagte indsigelsessøgsmål til prøvelse af fordelingen gjort gældende dels, at Enrico Casamassimas krav er bortfaldet som følge af modregning, dels, at panterrettigheden til sikring af fuldbyrdelsen af dette krav ikke kan gøres gældende, idet sidstnævnte indsigelse ifølge den forelæggende ret har karakter af actio pauliana-søgsmål.
- 41 Selv om indsigelsessøgsmålet til prøvelse af fordelingen, når det undersøges i sin helhed, utvivlsomt er forbundet med proceduren til fuldbyrdelse af tvangsauktionen af ejendommen, forholder det sig ikke desto mindre således, at de indsigelsesanbringender, der kan gøres gældende inden for rammerne af et sådant søgsmål, som det fremgår af de for Domstolen fremlagte sagsakter, kan være meget forskellige for så vidt angår deres indhold og dermed være af en anden retlig art, således at graden af deres tilknytning til tvangsfuldbyrdelse eller til rettigheder over fast ejendom kan variere ganske betragteligt.
- 42 Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 35, 38 og 48 i forslaget til afgørelse, vil en samlet undersøgelse af indsigelsessøgsmålet til prøvelse af fordelingen med henblik på at fastlægge, hvilke internationale kompetenceregler der finder anvendelse på dette søgsmål, derfor være i strid med kravet om en streng fortolkning af de i artikel 24, nr. 1) og 5), i forordning nr. 1215/2012 fastsatte regler om enekompetence, der følger af deres karakter af undtagelser.
- 43 Henset til disse betragtninger skal det undersøges dels, om artikel 24, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012, dels, om denne forordnings artikel 24, nr. 5), gør det muligt at fastlægge, hvilken ret der har kompetence til at påkende henholdsvis det første og det andet af de indsigelsesanbringender, som Norbert Reitbauer m.fl. har gjort gældende.

Om artikel 24, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012

- 44 Hvad angår kompetencen for retterne i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende, som er fastsat i artikel 24, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012, har Domstolen gentagne gange udtalt, at denne enekompetence ikke omfatter samtlige sager om rettigheder over fast ejendom, men alene de sager, der inden for anvendelsesområdet for forordning nr. 1215/2012 tager sigte på dels at fastslå en fast ejendoms udstrækning og bestanddele, ejendommens ejer- og besiddelsesforhold eller eksistensen af andre tinglige rettigheder over ejendommen, dels at sikre indehaverne af disse rettigheder beskyttelse af de beføjelser, der knytter sig til deres ret (dom af 3.4.2014, Weber, C-438/12, EU:C:2014:212, præmis 42, af 17.12.2015, Komu m.fl., C-605/14, EU:C:2015:833, præmis 26 og af 16.11.2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, præmis 30).
- 45 Det er derfor ikke tilstrækkeligt, at en rettighed over fast ejendom berøres af sagen, eller at sagen har forbindelse med en fast ejendom, for at retten i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende, har kompetence. Søgsmålet skal derimod være baseret på en tinglig ret og ikke på en personlig ret (dom af 16.11.2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, præmis 34).
- 46 Hvad for det første angår det indsigelsesanbringende, hvormed det ønskes fastslået, at Enrico Casamassimas krav er bortfaldet som følge af modregning, bemærkes, at Norbert Reitbauer m.fl. med en sådan påstand i det væsentlige har til hensigt at anfægte, at det krav, som er blevet gjort gældende over for dem i forbindelse med fordelingen af provenuet fra den retslige bortauktionering, består.
- 47 Selv om det er korrekt, at dette krav udgjorde grundlaget for stiftelsen af den tinglige panterrettighed og den efterfølgende fuldbyrdelse, er denne påstand om modregning imidlertid ikke baseret på en tinglig rettighed. Spørgsmålet om, hvorvidt Enrico Casamassimas krav er bortfaldet over for hans debitor som følge af modregning, er følgelig ikke knyttet til de grunde, som gør det muligt at tillægge enekompetence for retterne på det sted, hvor ejendommen er beliggende, dvs. nødvendigheden af at

foretage efterprøvelser, forespørgsler og syns- og skønsforretninger, som må afholdes på stedet (jf. i denne retning dom af 17.12.2015, Komu m.fl., C-605/14, EU:C:2015:833, præmis 31 og den deri nævnte retspraksis).

- 48 Hvad for det andet angår det anbringende, hvormed Norbert Reitbauer m.fl. har bestridt, at det notarialdokument om anerkendelse af gæld, som blev indgået mellem Enrico Casamassima og C. den 13. juni 2014, og som tjente som grundlag for tvangsfuldbyrdelsen, er velbegrundet, og har nedlagt påstand om, at dette dokument ikke kan gøres gældende over for dem, bemærkes, at prøvelsen af en sådan argumentation hverken kræver en vurdering af faktiske forhold eller anvendelsen af regler og sædvaner, der knytter sig til det sted, hvor ejendommen er beliggende, som kan begrunde kompetencen for retterne i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende (dom af 10.1.1990, Reichert og Kockler, C-115/88, EU:C:1990:3, præmis 12).
- 49 Et sådant indsigelsesanbringende, som den forelæggende ret sidestiller med et actio pauliana-søgsmål, hviler således på en fordringsret, nemlig kreditors personlige krav på sin skyldner, og har til formål at sikre kreditors adgang til at søge fyldestgørelse i skyldners formue (dom af 4.10.2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, præmis 40).
- 50 Som generaladvokaten har anført i punkt 58 i forslaget til afgørelse, forudsætter prøvelsen af spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne for et sådant søgsmål er opfyldt, ikke en undersøgelse, som er strengt knyttet til det sted, hvor ejendommen er beliggende, der kan begrunde en enekompetence for retterne i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende.

Om artikel 24, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012

- 51 Indledningsvis bemærkes, at i sager om fuldbyrdelse af retsafgørelser er det ifølge denne bestemmelse retterne i den medlemsstat, på hvis område fuldbyrdelsesstedet er beliggende, der er enekompetente uden hensyn til parternes bopæl.
- 52 Ifølge Domstolens praksis henhører søgsmål, der har til formål at få afgjort en tvist vedrørende anvendelse af tvangsmidler, udlæg i eller udsættelse af besiddelsen af løsøre eller fast ejendom med henblik på den faktiske gennemførelse af retsafgørelser eller dokumenter, ikke under anvendelsesområdet for artikel 24, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012 (jf. i denne retning dom af 26.3.1992, Reichert og Kockler, C-261/90, EU:C:1992:149, præmis 28).
- 53 Hvad for det første angår det indsigelsesanbringende, som Norbert Reitbauer m.fl. har gjort gældende med henblik på, at det fastslås, at Enrico Casamassimas krav er bortfaldet som følge af modregning, bemærkes, at bedømmelsen af en sådan påstands velbegrundethed ligger fjernt fra spørgsmålet, som vedrører gennemførelsen af tvangsfuldbyrdelse som sådan.
- 54 Som det således fremgår af Domstolens praksis, indebærer den særlige tilknytning, som kræves i medfør af artikel 16, nr. 5), i konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige handelssager, som ændret ved de efterfølgende konventioner om nye medlemsstaters tiltrædelse af denne konvention, hvis bestemmelser er gengivet i artikel 24, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, at en part ikke kan påberåbe sig den kompetence, som denne bestemmelse tillægger retterne på fuldbyrdelsesstedet, til for disse retter, i form af en indsigelse, at indbringe en tvist, der henhører under retterne i en anden medlemsstat (jf. i denne retning dom af 4.7.1985, AS-Autoteile Service, 220/84, EU:C:1985:302, præmis 17).

- 55 Hvad for det andet angår det indsigelsesansbringende, som den forelæggende ret har sidestillet med et actio pauliana-søgsmål, bemærkes, at Norbert Reitbauer m.fl. ikke hermed har bestridt de handlinger i sig selv, der er udført af de myndigheder, som forestod tvangsfuldbyrdelsen, hvorfor et sådant søgsmål ikke udviser den grad af tilknytning til denne fuldbyrdelse, der kræves for at begrunde anvendelsen af reglen om enekompetence i artikel 24, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012.
- 56 Med henblik på at give den forelæggende ret alle de oplysninger, der er hensigtsmæssige med henblik på løsningen af den tvist, der er indbragt for den, skal det imidlertid undersøges, som også generaladvokaten har gjort det, om artikel 7, nr. 1), litra a), i forordning nr. 1215/2012 kan udgøre retsgrundlaget for denne rets internationale kompetence for så vidt angår actio pauliana-søgsmålet.
- 57 I sager om kontraktforhold kan en person, der har bopæl på en medlemsstats område, ifølge denne bestemmelse sagsøges i en anden medlemsstat ved retten på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes.
- 58 I denne henseende har Domstolen allerede fastslået, at et actio pauliana-søgsmål, når det er anlagt på grundlag af fordringer, der udspringer af forpligtelser, som en person har påtaget sig ved indgåelsen af en kontrakt, henhører under »sager om kontraktforhold« som omhandlet i artikel 7, nr. 1), litra a), i forordning nr. 1215/2012 (dom af 4.10.2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, præmis 44).
- 59 Som Norbert Reitbauer m.fl. og Europa-Kommissionen i det væsentlige har gjort gældende i retsmødet, kan kriteriet om kompetence for retterne på det sted, hvor sagsøgte har bopæl, i den foreliggende sag suppleres med det kompetencekriterium, der er hjemlet i artikel 7, nr. 1), litra a), i forordning nr. 1215/2012, eftersom det andet indsigelsesansbringende, som den forelæggende ret har sidestillet med et actio pauliana-søgsmål, er udfærdiget med henblik på, at det fastslås, at Enrico Casamassima ikke over for Norbert Reitbauer m.fl. kan påberåbe sig den panterrettighed, som er stiftet til fordel for ham af C., der er den fælles debitor, som begge disse fordringshavere var kontraktligt forbundet med.
- 60 Et sådant kompetencekriterium opfylder i lyset af den omstændighed, at forbindelserne mellem fordringshavere og C. finder deres oprindelse i en kontrakt, såvel kravet om retssikkerhed og forudsigelighed som hensynet til god retspleje.
- 61 Det er følgelig muligt for indehaverne af et krav, der udspringer af en kontrakt, at anlægge et actio pauliana-søgsmål ved retten »på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes«, idet dette kompetencekriterium er hjemlet i artikel 7, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1215/2012. I det foreliggende tilfælde tilsigter Norbert Reitbauer m.fl. med det andet ansbringende at beskytte deres interesse i fuldbyrdelsen af forpligtelser, der er opstået på grundlag af kontrakter om istandsættelsesarbejde, der er indgået med C. Det følger heraf, at det »sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes« i overensstemmelse med denne forordnings artikel 7, nr. 1), litra b), er det sted, hvor dette istandsættelsesarbejde i henhold til kontrakterne er blevet leveret, dvs. i Østrig.
- 62 Henset til disse betragtninger skal de forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 24, nr. 1) og 5), i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at et søgsmål, hvorved en fordringshaver har gjort indsigelse mod fordelingen af provenuet fra en retslig bortauktionering af en ejendom og har nedlagt påstand om dels, at det fastslås, at et konkurrerende krav er bortfaldet som følge af modregning, dels, at en panterrettighed til sikring af fuldbyrdelsen af det konkurrerende krav ikke kan gøres gældende, ikke henhører under enekompetencen for retterne i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende, eller retterne på tvangsfuldbyrdsstedet.

Sagsomkostninger

- ⁶³ Da sagen i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 24, nr. 1) og 5), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at et søgsmål, hvorved en fordringshaver har gjort indsigelse mod fordelingen af provenuet fra en retslig bortauktionering af en ejendom og har nedlagt påstand om dels, at det fastslås, at et konkurrerende krav er bortfaldet som følge af modregning, dels, at en panterrettighed til sikring af fuldbyrdelsen af det konkurrerende krav ikke kan gøres gældende, ikke henhører under enekompetencen for retterne i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende, eller retterne på tvangsfuldbyrdesstedet.

Underskrifter